

Az MTVSZ javaslatai az energiaközösségeket támogató keretekhez

Ahhoz, hogy a hazai közösségi energia kezdeményezések szárnybontogatásaiból ne vakrepülés legyen, szükség volna néhány olyan támpontra, ami irányt mutat számukra a bizonytalan jogi és gazdasági környezetben.

1. Fokozatosságra épülő támogatási rendszer a kísérleti energiaközösségek számára: Közép-Kelet-Európában is egyedülállóak a hazai pályázati támogatások a kísérleti energiaközösségek létrehozására, ugyanakkor nem várható el tőlük, hogy a Nyugat-Európában több évtizedes fejlődési lépcsőket átugorva, egyből az ellátóhálózat rugalmasságát növelő szolgáltatóként jelenjenek meg az energiapiacra. Fokozatosságra van szükség, támogatandó a közösségi finanszírozásból megvalósuló megújulóenergia-termelés és -értékesítés is, ezt követheti a tagok közötti villamosáram-megosztás, később pedig a hálózatra rugalmasan csatlakozó, energiaszolgáltató energiaközösség.

Kétfordulós pályázatok kiírása esetén lehetőség nyílna arra, hogy a kiválasztott közösségek támogatást kapjanak az energiaközösség megalakítására, továbbá részletes üzleti terveik, megvalósíthatósági tanulmányok, engedélyek kidolgozására. Második fordulóban pedig támogatást igényelhetnek e részletes tervek, beruházások megvalósítására.

2. Kiszámítható árszabályozás:

Bár az energiaközösségek elsődleges célja nem a pénzügyi haszonszerzés, fennmaradásukhoz szükséges legalább a kiadásaik fedezése, de kívánatos nyereség elérése, amelyet visszaforgathatnak a közösséget szolgáló fejlesztésekre. Ehhez olyan üzleti modellre van szükség, amely vonzó értékajánlatot kínál a közösség tagjai számára. Egy potenciális energiaközösségi tag, legyen az lakossági fogyasztó, önkormányzat vagy kisvállalkozás, akkor tud felelősséggel dönteni egy ajánlatról, ha előre tudja, meddig kapja kedvezményes, egyetemes szolgáltatói áron az energiát, mikortól kell versenypiaci áron beszerezni azt. Egy háztartási méretű kiserőmű tulajdonosa is akkor tudja eldönteni, érdemes-e csatlakoznia egy energiaközösséghez, ha ismertté válik számára, hogy egyéni termelő-fogyasztóként milyen áron tudja majd betáplálni, illetve visszavásárolni a villamosenergiát 2024-től az éves szaldó elszámolás kivezetését követően.

3. Használatarányos hálózathasználati tarifarendszer

Az EU is előírja a tagállamok számára, hogy az energiaközösségek arányosan és méltányos módon vegyék ki részüket a rendszer általános költségeinek finanszírozásából, de ennek összhangban kell lennie az elosztott energiaforrásokra vonatkozóan az illetékes nemzeti hatóságok által kidolgozott átlátható költség-haszon elemzéssel. A jelenlegi rendszerhasználati díjak nem ösztönözik a helyi megosztásra, hiába jelentene az kisebb terhelést az áramellátó rendszer magasabb szintjei számára.

Olyan új tarifarendszerre van szükség, amely a rendszerhasználati díjakon keresztül a helyben termelt megújuló energia helyben történő megosztására ösztönöz.

4. Szabályozási tesztkörnyezet a kísérleti energiaközösségek számára

A Villamosenergia törvény (VET) módosítása nyomán hamarosan igényelhető szabályozási tesztkörnyezet jó lehetőség a kísérleti közösségienergia-kezdeményezések számára, különösen, ha azt nem a támogatást nyert pályázóknak egyesével kell beszerezni, hanem ahhoz már a pályázati

támogatással együtt el lehet nyerni. Ehhez az szükséges, hogy a támogatáskezelő szerv igényelje és megszerezze a szabályozástól való eltérés lehetőségét a Magyar Energiatanál és Közműszabályozási Hivataltól (MEKH).

5. Társasházi naperőmű modell, mint a kollektív önfogyasztás első lépcsőfoka

A társasházakban lakók egyelőre elestek attól a lehetőségtől, hogy saját áramszámlájukat csökkentésük a háztetőre helyezett naperőmű megosztott termelésével, mivel jelenlegi elszámolási rendszerben csak egy mérőórán keresztül lehet felhasználni a megtermelt energiát, jellemzően a társasházi közös terek világítására, illetve lift üzemeltetésére. Vannak már kísérleti kezdeményezések a társasházi megosztásra, ezek további tesztelése támogatásra érdemes. Egy társasházi közösség tagjai együttesen eljáró termelőfogyasztóként nem kell, hogy energiaközösséget hozzanak létre, működésükkel segíthetik a társasházi közösség harmonikusabb együttélését, illetve tapasztalataikat az energiaközösségek is hasznosíthatják. A nagyobb társasházaknál a közcélú hálózatra csatlakozás sem lehet akadály, hiszen a naperőmű termelte áram szinte mindig elfogy házon belül.

A társasházakra helyezett napelemes, háztartási méretű kiserőművek a meglévő villamosenergia-hálózat terhelése nélkül kínálnak lehetőséget a klímasemleges megújuló energia termeléséből és fogyasztásából eddig kimaradt lakosság bekapcsolódására. Ezért fontos, hogy a közeljövőben megnyíló szabályozási tesztkörnyezet segítségével kipróbálásra kerüljenek olyan mérési, elszámolási, szerződési megoldások, amelyek segítik a társasházi naperőművek elterjedését.

6. A közösségi részvétel a támogató keretek, a szabályozás és a támogatási rendszer kidolgozásában

Ahogy a megújulóenergia-beruházások elfogadottsága is nagyobb, ha a helyi közösséget bevonják a tervezésbe, megvalósításba, ugyanúgy hatékonyabb, ha az érintetteket bevonják a támogató keret kidolgozásában. A szabályozási egyeztetések jól működnek az iparági szereplőkkel, ezt ki kellene terjeszteni az energiaközösségekre is. Ezért van szervezés alatt a MERSZ, a Magyarországi Energiaközösségek és Rugalmassági Szolgáltatók Szövetsége, hogy érdekvédelmi szervként részt vehessen az üzletszabályzatok felülvizsgálatában részt vevő szabályozási bizottságok munkájában.

Ugyanígy hatékonyabb, ha a pályázati kiírások tervezetét is véleményeztetik a leendő pályázókkal, mert ezzel megelőzhető a félreértések, utólagos javítások, módosítások, növelve a pályázói bizalmat és a pályázatok minőségét egyaránt.

7. Nonprofit közösségi energia ügynökség létrehozása

A klíma- és energiaválság leküzdéséhez szükséges energiaátmenet sikerességéhez nélkülözhetetlen az érintett szereplők, önkormányzatok, civil közösségek, KKV-k tájékoztatása, képzése arról, hogyan lehetnek e folyamat elszennedői helyett aktív részesei, tudatos fogyasztóként, energiaközösség tagjaként vagy akár szervezőjeként.

Erre látunk jó példákat már Skóciában ([Local Energy Scotland](#)) és Ausztriában ([Österreichischen Koordinationsstelle für Energiegemeinschaften](#)) is, ahol központilag támogatják információs anyagokkal, képzésekkel, személyre szabott tanácsadással az energiaközösségek létrehozását, működtetését, finanszírozását és fejlesztését.

Ezt a folyamatot támogató közösségi energia ügynökség létrehozásában a Magyar Természetvédők Szövetsége is szívesen részt venne megosztva eddigi tapasztalatait.

2022 június. Készítette és további info: Kovács Bence, közösségi energia programvezető, MTSZ, kovacs.bence@mtvsz.hu, mobil: 20 968 6865